

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letna naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Predništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici številka 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, 19. decembra 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 145.

Fr. Zelenik:

Nujna potreba

Neverjetno težke prilike so nastale za našo trgovino na drobno na deželi in po trgih. Ljudstvo je brez denarja in zaslužka in seveda ne more plačevati trgovcu svojih potroškov. Kmetica prinaša trgovcu jajca, perutnino, maslo in druge pridelke svojega gospodinjstva, le denarja mu ne more prinesiti, ker teh svojih pridelkov ne more prodati drugje.

Ne bom skušal ugotavljati, zakaj je nastalo tako pomanjkanje denarja in zaslužka, temveč hočem le opozoriti vse pripadnike trgovskega stanu radi njihove koristi, da težke neprilike se množijo in rastejo kot bacili in bodo posledice vedno bolj občutne.

Vkljub vsemu pritiskanju od strani trgovcev na debelo ni mogoče iztisniti iz trgovca na drobno denarja, ker ga nima in ga ne more dobiti ne od svojih dolžnikov in tudi ne pri denarnih zavodih.

Pač pa ima trgovec na drobno navadno dobro založeno trgovino ali kaj pomaga vsa zaloga, če pa ni odjemalcev oziroma ni denarja. Na kredit se lahko proda, kolikor se sploh hoče.

Velika napaka trgovcev na debelo je, da po svojih potnikih rinejo in silijo v trgovca, naj kupi in vzame. Tako se tak revež nalezne blaga kot berač nekih živalic; zaloga se nakupiči, koncem koncev blago obleži in trgovina je založena z zastarelim blagom z zelo zmanjšano vrednostjo. Posebno modnih cunj je po trgovinah veliko preveč. Plačilo pa po tem razni upniki neusmiljeno zahtevajo. Kadar je promet živahen, se breme take zaloge ne čuti tako težko, ali v sedanjem hudem zastojju pa bo taka zaloga marsikatero ubila.

Kakor rečeno, danes trgovec na drobno ne more prodati in tudi ne more ničesar izterjati iz svojih dolžnikov. Naravno je, da tudi sam ne more plačati svojemu dobavitelju. Nastajajo in množijo se težbe in nepotrebni stroški in nadrobni trgovci so začeli padati vkljub vsemu svojemu premoženju. Insolvenca se hudo množijo in govori se, da bodo z novim letom posebno narastle.

Trgovec na drobno ne proda, izterjati ne more, plačati ne more, tožbam in troškom se mora izogniti pa mu ne preostaja drugega, kot da prijavi insolvenco.

Med takimi vidimo in bomo videli v trgovini osivele trgovce, kateri so dolga leta vodili z dobrim uspehom trgovino, družinske očete s številno družino. Taki se težko odločijo za tak žalosten korak, kateri jim najbrže za vedno zapre njihovo trgovino in požre kruh njim in družini.

Insolvenca vedno nastajale in tudi bodo vedno nastajale, ali takih prilik se ne spominjamo. Predno takega svojega, morda dolgoletnega odjemalca, kateri je dal mnogo izkupiti, obsodimo, se moramo prepričati ali in koliko je krivde na njem. Ako je padel poštenjak, pomagajmo mu, saj je dajal prej zaslužek. Če pa se pokaže, da ni pošten, potem pa po rjem in naj okusi vsebino kazenskih paragrafov.

Vplesti hočem vmes še to, da dokler odjemalec plačuje, je vsega spoštovanja vreden in ponujajo mu na žive in mrtve. Kakor hitro pa omaga, pa naj je tudi brez vsake najmanjše krivde, pa hipoma postane v očeh svojih prejšnjih obvezateljev-dobaviteljev nepoštenjak, na katerem ni poštene kocene.

Ne bom zanikal, da so vmes in bodo vmes tudi taki, kateri bodo skušali le izkoristiti težke prilike, ali taki so v znatni manjšini. Mnogi se branijo in skušajo zavleči svoj polom, navadno predolgo odlašajo in zopet se jim očita, da so vedeli za svoj slab položaj, pa so vseeno naprej trgovali itd.

Vsak pameten človek mora uvideti, da v takih prilikah, kot so danes, tožbe, rubežni, prisilne prodaje, niso umestni in prinašajo le izgubo in škodo, ker se uničuje premoženje, katero je last upnika in dolžnika. Koristi imajo od konkurzov in prisilnih prodaj le razni špekulantje, kateri kupujejo mase in drugo po sramotnih cenah in potem prodajajo drugje z reklamo »ugodnostnega nakupa« in kvarijo cene tudi trgovini na debelo, ne samo trgovini na drobno.

Nujno potrebno je, da se prizadeti trgovski krogi nemudoma in tudi »brez poklicanih faktorjev« lotijo težke zadeve.

Nihče naj se ne izgovarja, da se njega ne tiče. Tiče se vseh, velikih in malih, bogatih in revnih, ker nihče ne ve, kako se bodo prilike izpreobrile in kako se bo končalo. Vsak lahko doživi neprilike. Iz življenja bi lahko navedel pre-

mno primerov imenoma, kako so ugledni, veliki in bogati industriji in veletrgovci propadli in so si morali kasneje kruh služiti kot nastavljenici ali kot posredovalci ali kako drugače. Pravi Napoleon je dosegel najvišje mesto v človeški družbi, pa je končal kot jetnik, po vojni je končalo mnogo trgovskih in industrijskih Napoleonov po naglem dvigu ravno tako naglo in žalostno.

Od propada trgovcev na drobno ima škodo v posebni meri le trgovina na debelo. Ako ona štiti trgovino na drobno, štiti v prvi vrsti svoje koristi.

Povdarjam ponovno, da so resni ukrepi in koraki trgovstva v izogib težkim neprilikam v kreditnem poslovanju nujno potrebni v zaščito male in velike trgovine. Kakor sem rekel, tožbe in rubežni in prisilne prodaje so danes neumestne.

Stanovske organizacije in vodilni trgovski krogi naj upoštevajo težave malega človeka, napraviti moramo vse za prebroditev gospodarskih neprilik in za pomoč nadrobni trgovini. Tu nima besede konkurenca. Gospodarski propad malega trgovca je škoda vsakemu trgovcu na debelo.

Za ublaženje gospodarske krize

V poslanskem klubu se poslanci živo zanimajo za naše ublaženje gospodarske krize, ki postaja od dne do dne občutnejša.

Tekom tega tedna sta se v okviru poslanskega kluba pečali s kritičnim položajem gospodarska in finančna sekcija.

Gospodarska sekcija je sestavila ob tej priliki obsežno resolucijo, ki stavi konkretne predloge, kaj naj se ukrene, da se položaj izboljša.

V tem pogledu predlaga sekcija zmanjšanje državnega proračuna, hkrati pa tudi banovinskih proračunov v taki meri, da bi skupna proračunska potrebščina države in banovin ne presegala iznosa državnega proračuna v času, ko je še država sama skrbela za pokritje obojih potrebščin. Zmanjšati naj bi se tudi ostali samoupravni proračuni in spravili v sklad s plačilno zmoglostjo davkoplačevalcev. Izvede naj se skrajna štednja in samoupravne proračune enostavno maksimira.

Zasigurajo naj se z diplomatičnimi akcijami reparacije in doseže, da bo tudi naša država imela koristi od Hooverjevega predloga o moratoriju mednarodnih dolgov.

Prebivalstvo naj se z obsežno reformo razbremeni in izvede znižanje državnih in samoupravnih davščin. Najpreje bi se preuredilo pobiranje trošarine na vino in žganje. Sicer bi pa bilo najumestnejše, da se ti trošarini ukine, ker ni njihov donos v nobenem pravem razmerju s stroški kontrole in pobiranja. Ublaži naj se tudi davčno izterjavanje, ki naj bi se odložilo vsaj na čas preko zime.

Narodna in agrarna banka naj bi pri kreditiranju v sedanjih kritičnih časih v izdatnejši meri sodelovali in posebno narodna banka naj bi stremela za tem, da poveča fundirani obtok denarja.

Zitni režim odnosno trgovina s pšenico naj se reformira in ukrene vse potrebno, da se bodo vse omejitve zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu mogle ukiniti še pred prihodnjim žetvijo. Po možnosti naj se vsaj deloma dovolji, da se smejo boni iz

žitnega režima porabljeni za plačevanje državnih davščin.

Sekcija nadalje želi, naj se po vzgledu v dravski banovini izvede kontroliranje cen za osnovne življenjske potrebščine. Kontrolira naj se v prvi vrsti kartelirane trgovine in cenonega blaga, katerega neobhodno potrebujejo kmetje in delavci. Zniža naj se cena n. pr. za kruh. Za prevoz glavnih konzumnih predmetov (koruze, drv, premoga, vina itd.) naj se dovolji tarifne olajšave. Država naj skrbi za aktivno trgovinsko bilanco in radi tega z vsemi silami pospešuje izvoz. Nasprotno naj se oteži uvoz predmetov, ki niso neobhodno potrebni, z uveljavljenjem deviznih omejitev, pri prihodnjih trgovinskih pogajanjih pa naj se izkuša v tem pogledu doseči reciprociteto.

Pospešuje naj se domača industrija in obrt med drugim s tem, da se ji daje prednost pri državnih nabavkah in izvede učinkovito propagando za nabavo domačih izdelkov.

Končno je gospodarska sekcija predlagala likvidacijo agrarne reforme in izboljšanje državne uprave, da se bi poslovanje vršilo hitreje in ceneje.

Poslanci iz dravske banovine so se po predlogu g. Ivana Mohoriča, poslanca za radovljiški srez, poleg zahteve za znižanje javnih dajatev zjedini na sledeče zahteve:

1. Takoj ali vsaj s 1. januarjem 1932 naj se omeji uvoz inozemskega blaga, ki širokim ljudskim slojem ni potrebno, posebno pa takega blaga, katerega v zadostni meri pridelujemo doma.

2. Uredi naj se čimpreje odplačilo terjatev naših državljanov na Madžarskem, kar je sedaj vsled deviznih omejitev na Madžarskem nemogoče.

3. Zitni režim naj se prične s 1. januarjem 1932 likvidirati.

Gospodarski odsek je te predloge, kakor izhaja iz skupne resolucije, v polnem obsegu upošteval.

† Matija Rom

Turobno je v vrstah našega trgovstva odjeknila vest, da je dne 16. t. m. po dolgi in mučni bolezni preminul v Gradcu zaslužni in poštvalni delavec v stanovski trgovski organizaciji gospod Matija Rom, trgovec v Kočevju. Pokojni je bil rojen v l. 1882. v Kočevju in se izučil 1896 do 1899 trgovine v Zagrebu. Svojo visoko trgovsko naobrazbo je izpopolnil nato na Dunaju. Kakor njegov oče, tako se je tudi on živahno udeleževal v stanovski trgovski organizaciji. Od leta 1924 je bil blagajnik, od 1927 pa načelnik gremija trgovcev v Kočevju. Bil je tudi večletni član predsedstva Zveze trgovskih gremijev in v zadnjem času tudi namestnik člana v trgovskem odseku Zbornice TOI. Pod njegovim poštvalnim vodstvom, z njegovo neumorno delavnostjo, je dvignil gremij v vsakem oziru na priznano višino. Spominjamo se ga, kako vestno in s kakšnim navdušenjem je še leta 1930 organiziral občni zbor Zveze trgovskih gremijev v Kočevju.

V kočevskem občinskem odboru je od leta 1924 zavzemal mesto občinskega odbornika, od 1908 do 1925 je bil član upravnega odbora mestne hranilnice; bil je upravni svetnik Hranilnice in posojilnice v Kočevju in zavzemal mnoga važna mesta tudi v drugih javnih zastopih. Vse svoje življenje je posvetil neumornemu, poštvalnemu delu in svoji rodbini.

Slava njegovemu spominu!

OMEJITEV ŽIVINSKEGA UVOZA V AVSTRIJO

Avstrijski uradni list je objavil odredbo zveznega avstrijskega ministva za kmetijstvo in gozdarstvo, s katero glede na sedanje stanje razširjenosti smrkvosti v poedinih krajih Jugoslavije do nadaljnega prepoveduje uvoz enokopitarjev v Avstrijo iz onih krajev Jugoslavije, kjer razsaja ta živinska bolezen.

MORATORIJ NA MADŽARSKEM

»Az Est« poroča, da bo v kratkem izdan transforni moratorij za inozemsko obveznost. Vlada bo baje že v prihodnjem tednu izdala naredbo, po kateri bodo plačila obresti in amortizacije inozemskih dolgov, če ne popolnoma ustavljena, pa vsaj izdatno zmanjšana.

USTANOVITEV DRUŠTVA »TRGOVSKA AKADEMIJA«

Po zgledu ljubljanske akcije za zgradbo poslopja državne trgovske akademije se bo osnovalo tudi v Mariboru društvo »Trgovska akademija«, katerega namen bo zgraditi poslopje za državno Trgovsko akademijo. Z ustanovitvijo tega društva, ki skuša izposlovati primerne podpore tudi od države, banovine in občine, bo storjen prvi veliki korak do izpopolnitve nujne potrebe k novi šolski zgradbi.

Svetovna gospodarska vojna

»Proč s carinskimi zidovi«, to je bila parola ekonomske sekcije Društva Narodov, piše g. dr. S. Popović v »Politiki«.

Ko se je 1. 1927. vršila v Zenevi mednarodna ekonomska konferenca, je iz njenih resolucij odsevalo samo eno: treba je odpraviti vse carinske meje ter tako pospešiti mednarodno izmenjavo dobrin. Tako je pod vplivom te konference nastalo v svetu enoletno premirje, ki je tudi rodilo Briandovo idejo o Panevropi. Istočasno se je vedno bolj pričela naglašati potreba po miru med narodi. V ta namen je Mednarodna trgovska zbornica pozvala vse države, naj uprizore gospodarsko vojno proti oni državi, ki bi vzela orožje v roko.

Toda žalbog se življenje ni razvijalo v tem pravcu: carinski zidovi se niso pričeli podirati, pričeli so se graditi, mesto gospodarske vojne proti bojaželjni državi, se dajejo številne in izdatne podpore.

Japonska in Kitajska se ne bi mogli vojskovati, če bi jih druge države ne podpirale gospodarsko.

Če se danes nekoliko ozremo po carinski politiki vseh svetovnih držav, vidimo le eno karakteristično znamenje: protekcijonizem v vseh mogočih oblikah in višinah.

Za primer naj nam služi le Nemčija, ki je uvedla na pšenico uvozno carino, ki je za 300% višja od mednarodne prodajne cene pšenice. Celo Anglija se je odrekla svoji tradiciji in zaplavala v protekcijonistične vode.

Vsaka država hoče imeti čim prostejše roke za vodstvo svoje ekonomske politike — pasti je morala klavzula o največjih ugodnostih.

Tudi na znotraj podvzemajo države kar najbolj različne korake v svrhu zmanjšanja svojega uvoza in konsuma domačih pridelkov.

V Italiji morajo peči le črn kruh, v Nemčiji ržen, v Holandskem se mora 10% vsega krompirja umesti v kruh, v Grčiji je dovoljeno le dvakrat tedensko uživanje mesa, obvezno pa enkratno uživanje kruha in rozin itd. Da morajo take vojne operacije dovesti do kaosa, ni dvoma.

V sredi tega bojnega meteža se nahaja tudi naša država. Zahvaliti se moramo le ekonomski strukturi naše države, da zaenkrat še niso pri nas razmere take kot drugod po svetu. Vendar moramo biti pripravljeni, da vsak napad odbijemo.

Težki milijoni grede vsako leto v inozemstvo za produkte, katerih nam doma ne manjka in da celo one države, katere bi te produkte potrebovale, jih ne kupijo pri nas, ampak raje v kateri drugi državi, za katero nimajo interesa če prospeva.

Čemu naj bi mi potem od take države kupovali?

Pospešujemo konsum in produkcijo domačih proizvodov in zlasti pa ne kupujemo produktov od one države, ki ovira naš izvoz. Nahajamo se v ekonomski vojni in mere samoobrambe so upravičene!

Se več! Mehanizem vseh naših odredb mora biti tak, da se je v stanu avtomatično razširiti tudi na one države, ki indirektno ovirajo naš izvoz s tem, da onemogočujejo izvoz države, ki je sama naša izvoznica.

Naravnost vsiljuje se nam politika zapiranja mej, kajti češki sladkor že prihaja v državo in kakor izgleda tudi korusa iz La Plate!

Občni zbor gremija trgovcev v Kranju

V četrtek, 17. t. m. popoldne se je vršil v restavraciji Narodnega doma v Kranju 12. redni letni občni zbor gremija trgovcev za srez Kranj. Zborovanje je vodil gremijalni načelnik g. France Šire, ki je v svojem poročilu v vznešnih besedah omenil, da se vrši občni zbor na rojstni dan Nj. Vel. kralja. Predlagal je, da se odpošlje z zborovanja udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdravna brzojavka ministrskemu predsedniku g. Peri Živkoviću, ministru trgovine in industrije in slovenskima ministroma g. dr. Albertu Kramerju in g. Ivanu Puclju. Spominjal se je nato pred kratkem preminulega soustanovitelja gremija in vnetega javnega delavca g. Janka Sajovica in nato podrobneje obravnaval vzroke, da se vrši občni zbor šele v mesecu decembru.

Tajnik Zveze trgovskih gremijev g.

I. Kaiser je nato obširno poročal o najvažnejših določbah novega obrtnega zakona.

Sledila je nato obširna in burna debata glede administrativnega sistema v gremiju, ki jo je vodil g. dr. Soboty. Podrobno se je razpravljalo o poročilu revizorjev, ki je bilo odobreno. Soglasno je bil sprejet nato proračun za tekoče leto, nakar so se vršile nadomestne volitve gremijalnega načelnstva: Izvoljeni so bili soglasno gg.: Koželj K., Kokelj, Savnik in Pehar, za namestnike pa gg. Jazbec in Andrašič. Gremijalno razsodišče je ostalo neizpremenjeno, s to izjemo, da je bil mesto g. Božiča izvoljen v razsodišče g. Andrašič. Pri volitvi delegatov za zvezni občni zbor sta bila novoo izvoljena gg. Janko Potočnik in Ignacij Andrašič.

Osnovanje sekcije trgovcev s fotografskimi potrebščinami

V četrtek, 17. t. m. dopoldne se je vršil v restavraciji hotela »Union« v Ljubljani sestanek trgovcev s fotografskimi potrebščinami, ki ga je vodil g. Josip Kramar. Trgovci s fotografskimi potrebščinami so se dogovorili, da osnujejo pod okriljem Zveze trg. gremijev za Slovenijo v Ljubljani »Sekcijo trgovcev s fotografskimi potrebščinami za Dravsko banovino.«

G. Josip Kramar je obrazložil važnost združitve trgovcev s fotografskimi potrebščinami, ki bo stremela za pospeševanjem strokovnih interesov svojih članov.

Tajnik Zveze trgovskih gremijev g. I. Kaiser je nato podrobno poročal o namenu sekcije in obrazložil sekcijski pravelnik, ki je bil nato soglasno sprejet in ker je glasovalo za to nad polovico v pošteve prihajajočih trgovcev, je bila sekcija ustanovljena.

Vršila se je nato volitev sekcijskega odbora. Za načelnika je bil soglasno izvoljen g. Josip Kramar, za podnačelnika g. Janko Pogačnik, v odbor pa gg. Mg. Slavko Borčič, B. Gregorič, inž. Konrad Šegula, Josip Šmuc in Anton Kanc; za namestnika gg.: Bogomir Šinkovec in Maks Kanc.

Produkcija in konsum vina

Pred kratkim je izšla priročna knjiga o kletarstvu od dir. prof. Artholda (založba »Weinland«, Wien I, Tegethoffstrasse 7-9); v posebnem poglavju se obravnava produkcija in konsum vina. Povprečna svetovna produkcija vina znaša 175 milijonov hektolitrov, koje poraba se razdeli na ca 1850 do 1950 milijonov ljudi. Za konsum vina pa pride vpoštev le tretjina človeštva, ker je drugim uživanje vina prepovedano deloma po religiji, deloma po prohibiciji itd. Dočim produkcija stalno narašča, se konsum vobče manjša. Iz tega izhajajo razna stremljenja produkcijskih dežel po omejitvi produkcije in dvigu konsuma. Razmerje med povprečno produkcijo in konsumom, ki nam kaže tudi važnost posameznih dežel glede izvoza in uvoza, je razvidno iz sledečega seznama:

Dežela	Produkcija hl	Konsum hl	Konsum na osebo l
Francija	55.000.000	57.000.000	144
Italija	43.000.000	36.000.000	92
Španija	23.000.000	17.000.000	80
Portugalska	5.000.000	4.000.000	67
Švica	500.000	1.900.000	47
Rumunija	6.300.000	6.200.000	34
Ogrska	4.500.000	2.600.000	33
Grčija	2.300.000	850.000	27
Bolgarija	1.400.000	1.000.000	22
Jugoslavija	4.400.000	2.700.000	21
Avstrija	700.000	1.000.000	15
Češkoslovaška	350.000	600.000	45
Nemčija	1.800.000	2.200.000	35
Algerija	9.000.000	1.000.000	16

Francija, ki je prva, porabi še več kot producira; boljše vrste izvažata, slabše uvažata. Pri Švici pridejo pri konsumu vpoštev seveda tudi tuji. Jugoslavija ima povprečno 1.700.000 hl vina na razpolago za izvoz.

ODLIKOVANJE DOMAČE TVRDKE

Kranjska tovarna železa, ključavničarskega in kovinarskega blaga »Titan« d. d. v Kamniku je bila na VI. solunskem mednarodnem sejmu odlikovana za svoje prvovrstne in odlične izdelke z »Grand Prix«-jem, Vodstvu tovarne za to visoko odlikovanje, ki je obenem odlikovanje razveseljivega napredka domače podjetnosti, najiskreneje čestitamo.

Javna dražba najema

V petletni najem, ki se prične s 1. julijem 1932, se daje trgovski lokal, to je hiša št. 37 Gaberje, tik ob postaji Dobova, s skladiščem, gospodarskim poslopjem, kozolcem in kolarnico, obenem z 49 arov merečo njivo in četrt orala velikim travnikom, vse tik posloplj. Mesečna najemnina se bo določila z dražbanjem od zneska 2000 Din navzgor. V hiši se pridrže za lastnico v prosto razpolago dve sobi in kuhinja s pritliklinami. Ostali dražbeni pogoji so na vpogled pri podpisnem sodišču v sobi št. 6.

Interesenti naj pošljejo svoje pisemne ponudbe na podpisano sodišče do 1. januarja 1932. — Okrajno sodišče v Brežicah, odd. I., dne 29. novembra 1931.

NEMCIJA DOLGUJE 23.500 MILIJONOV MARK

K raznim časnikarskim poročilom o inozemskem zadolženju Nemčije se uradno potrjuje, da je 28. julija 1931 dolgovala Nemčija 12 milijard mark na kratkoročnih posojilih (manj kot 12 mesecev) in 11.500 milijonov mark na dolgoročnih posojilih (več kot 12 mesecev). To so bruto številke. Od tedaj do konca oktobra je odplačala Nemčija ca 1 milijardo mark. Nemške naložbe v inozemstvu in naložbe inozemstva v Nemčiji doslej statistično še niso ugotovljene.

* * *

ZNIZANA VOZnja PRI PAROPLOVNIH DRUŽBAH

Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani poziva svoje člane, kateri reflektirajo na ugodnost vožnje pri Jadranski in Dubrovački paroplovni družbi, da izvolijo najkasneje do 25. decembra poslati stare legitimacije v svrhu obnovitve za leto 1932. Oni člani, ki še teh legitimacij niso imeli, a jih želijo za leto 1932, naj priložijo dve fotografiji (visit format). Društvo opozarja, da se tega roka točno držijo vsi, ker imenovani družbi po 15. januarju legitimacij sploh več ne izdajata.

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najbolje tudi samemu sebi!

Po svetu

Brezposelnih v Češkoslovaški so našli na koncu novembra 337.000, kar je najvišje število od obstoja republike dalje. Lani ob tem času je bilo brezposelnih 155.000.

Češkoslovaško lesno gospodarstvo si je ustvarilo novo centralno organizacijo, koje glavna naloga je ureditev produkcije. Ustanovili bodo tudi češkoslovaško lesno družbo, ki se bo pečala s tehniško-gospodarskimi vprašanji.

Ladjegradbena družba Yarrow v Kraljevići bo svoj obrat razširila; to se v današnjih časih neprestanih kriz kaj čudno sliši in je res nekakšna izjema.

Obtok bankovcev v Avstriji je v znesku 1105 milijonov šilingov krit s 27-32 odstotki. Minimalno kritje je zakonito določeno s 24 odstotki.

Carina na uvoz čevljev v Švico se s 15. t. m. znatno zviša. Izvzeti so le otroški in delavski čevlji.

Uvoz poljedelskih produktov v Jugoslavijo je vseboval v novembru po podatkih kontrolne štacije v Topčederu 30.300 kg maka, 28.930 kg varilnega ječmena, 10.000 kg sladkorne pese, 3200 kg trav, 2000 kg leče in 2000 kg drugih industrijskih rastlin.

Nikakšnega raka na krompirju niso konstatirali v Jugoslaviji v vsem letu 1931; tako poročajo naše kontrolne štacije.

Zadruga za prodajo jajec bodo ustanovili v Vršču (Vojvodina). Kraljevske zadruge, ki jih bodo tudi ustanovili, bodo podrejene okrožni zadrugi.

Nizozemski vzorčni sejem v Utrechtu se bo vršil od 15. do 24. marca 1932. Natančnejša pojasnila dajejo zbornice za TOI.

Tudi v Holandiji se množijo finančne težkoče. O Amstelbanki smo že poročali. Sedaj beremo, da je zaprosila za moratorij tudi Narodna Emissijska banka v Amsterdamu. Vzrok so veliki dvigi vlog in zguba imovine v inozemstvu.

V Turčiji so izšle zopet nove odredbe za zaščito domače trgovine. Uvoz je skoraj popolnoma onemogočen. Zadnji povod je bil japonski dumping. Za tihotapstvo zahtevajo nekateri listi smrtno kazen.

Ogrski del železnice Donava-Sava-Adrija (prej Južna železnica) bo poddržavljen s 1. januarjem 1932.

Tudi U. S. A. so sedaj za svetovno gospodarsko konferenco, pa so bile doslej vedno proti nji. Pridržujejo si samo nekatere pogoje, od katerih je odvisna njih udeležba.

Ogrska zamenjalna trgovina je v dobrem razmahu. S Turčijo se je pričela, z Egiptom se bo v doglednem času itd.

Francija hoče v trgovini z Jugoslavijo in s številnimi drugimi državami vpejati sistem kompenzacijskih blagajn.

V svetovni trgovini z žitom se vršijo precejšnje spremembe. Tako na primer je padel izvoz pšenice iz U. S. A. v Anglijo v prvih devetih letošnjih mesecih za 50 odstotkov napram isti lanskim dobi. narastel je pa izvoz iz Kanade v Anglijo.

Poljedelsko produkcijo v U. S. A. cenijo poljedelski minister Hyde na maksimalno 7 milijard dolarjev, dočim je znašala leta 1918 še 11,9 milijard, lani pa 9,3.

Pridelek bombaža v U. S. A. v letu 1931/32 se cenil na 16.918.000 bal proti 13.930.000 balam l. 1930 in 14.825.000 balam l. 1929. Zadnja petletna povprečnost je izkazana s 14.833.000 balami.

Glede eksporta lesa se bo vršila te dni v Stockholmu konferenca švedskih, finskih in ruskih interesentov, v svrhu dogovora o prodajnih trgih.

Obtok srebrnih novcev v Nemčiji se bo pomnožil zopet za sto milijonov mark in bo s tem dosegel skoraj vsoto dveh milijard mark.

Obtok bankovcev v Češkoslovaški je bil po zadnjem izkazu češkoslovaške Narodne banke z dne 7. decembra v znesku 6893 milijonov Kč krit s 34,5 odstotki

RO-LEX
knjigovodstvo
VSAK DAN BILANCA
„KARTOTEKA“ d. z. o. z.
Ljubljana, Štejnburgova 6/1
Telefon št. 33-38

PREDSEDSTVO ZVEZE TRGOVSKIH GREMIJEV ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI sporoča, da je dne 16. t. m. po dolgi in težki bolezni preminul dolgoletni član zveznega predsedstva, gremijalni načelnik itd.

MATIJA ROM

trgovec v Kočevju.

Za stanovsko organizacijo zaslužnega moža ohranimo v blagem spominu!

V Ljubljani, 17. decembra 1931.

Razprava glede skupnih zbornic v Zagrebu

Najresnejši gospodarstveniki Hrvatske za skupne zbornice

Ob priliki konference jugoslovanskih skupnih zbornic, ki se je vršila v Ljubljani 27. in 28. novembra, smo na tem mestu objavili zanimivo izjavo predsednika ljubljanske Zbornice za TOI g. Ivana Jelačina, ki se je odločno zavzel za ohranitev preizkušenega sistema skupnih zbornic, zlasti pa za ohranitev zagrebške zbornice.

Apel predsednika g. Jelačina ni ostal brez odmeva v hrvatskih gospodarskih krogih, kar se je pokazalo zlasti na plenarni seji zagrebške zbornice, ki se je vršila v sredo. Na dnevnem redu te seje je bilo predvsem vprašanje skupnih ali ločenih zbornic.

Predsednik dr. Milan Vrbanić je v svojem poročilu podal zanimivo izjavo glede vprašanj zborničnega ustroja. V izvrševanju novih nalog, ki nam jih nalaga današnji čas, računata kraljevska vlada in novoizvoljeno narodno predstavništvo na intenzivno sodelovanje naših gospodarskih organizacij in naših zbornic, ki morajo v raznih gospodarskih vprašanjih staviti svoje inicijativne predloge. Žal pa se v naših organizacijah, zlasti pa v zbornici, kaže neko pomanjkanje interesa posameznikov za sodelovanje v delu teh ustanov. Gospodarske organizacije ne morejo brez sodelovanja posameznikov dati onih uspehov, ki jih moramo doseči. Današnji težki časi nalagajo vsem podvojene dolžnosti. Agilnost in inicijativnost zborničnih tajnikov ne more imeti željenih uspehov, če njihovo delo ne podprejo člani. Valiti vso odgovornost na samo ustanovo, kaže nerazumevanje poslovalne in informativne vloge naših gospodarskih organizacij. Novi obrtni zakon globoko posega v ustroj naših zbornic. Členi 393 do 394 tega zakona omogočajo razdelitev skupnih zbornic v posamezne ločene zbornice. Jaz sem bil osebno in sem še danes, je dejal gosp. Vrbanić, pristaš skupne oblike zbornic, ker smatram, da se morejo v teh skupnih zbornicah najuspešneje doseči splošne naloge, ki jih imajo gospodarske zbornice in ker smatram, da je ta naša zbornica s svojo 80letno zgodovino in tradicijo velika in dragocena aktiva našega gospodarstva; ker pa je v zakonu prepuščeno gospodarskim krogom, da preko svojih organizacij sami sklepajo o tem, ali hočejo imeti skupne ali ločene zbornice, in ker sta obrtni in industrijski odsek še pred objavo obrtnega zakona sklenila, da se ti dve panogi gospodarstva izločita iz sestava skupne zbornice, in ker zakon daje možnosti, da se ti sklepi odsekov od merodajne strani odobrijo, mi je dolžnost, da sklepe tega odseka priznam kot dejstvo, ki temelji na splošni, premišljeni in odločni volji zainteresiranih gospodarskih organizacij, tako da naravno pada od naše strani zavzeto stališče za obrambo skupne oblike gospodarskih zbornic. V svojih nadaljnjih izjavah je predsednik dr. Vrbanić dejal, da je treba razjasniti vprašanje,

ali gre tu za likvidacijo dosedanje zbornice in za ustanovitev treh novih zbornic, ali pa samo za izločitev dveh gospodarskih panog iz sedanje zbornice, ki naj nadaljuje svoje delo kot ločena trgovska zbornica.

Po poročilu predsednika dr. Vrbanića je dobil besedo dopisni član zbornice trgovec A. Klein, ki je podal obširno utemeljitev v prilog skupnih zbornic. Njegova izvajanja so naletela na glasno odobravanje zborničnih članov iz province, kar je vsekakor znak, da ne more biti govora o enotni volji plenuma zagrebške zbornice za razcepitev. Gospod Klein je pri tej priliki odobravala stališče g. Jelačina. Smatra, da je bila po obliki in po vsebini neumestna izjava g. Matka Bauerja, generalnega tajnika Saveza industrijcev, kajti gospod Bauer ni upravičen govoriti na ta način v imenu gospodarskih krogov. Idejo za ločene zbornice v Zagrebu so dali samo posamezniki, ki pa niso sklicali anket, na katerih bi bilo mogoče slišati mišljenje vseh pripadnikov gospodarskih stanov in njihovih organizacij. Dočim imamo na eni strani dejstvo 80letnega skupnega dela zbornice v Zagrebu, nam oni, ki zagovarjajo ločene zbornice, niso dali jasne utemeljitve, zakaj to zahtevajo, temveč samo neke nejasne nade, da bodo ločene zbornice bolj odgovarjale potrebni gospodarstva. Končno predvideva obrtni zakon prisilne gospodarske organizacije in je treba šele te organizacije zaslišati, kakšne zbornice želijo. Velik del gospodarstvenikov savske banovine in tudi industrijcev se ne strinja z delitvijo obstoječe zbornice. Ker v tem vprašanju ne obstoja soglasnost, predlaga, da se delitev zbornice odgodi, dokler se ne čuje mišljenje prisilnih gospodarskih organizacij, kakor je to predvideno v obrtnem zakonu. Na koncu svojih izjav je g. Klein ponovno izjavil, da se v glavnem strinja z idejami, ki jih je podal predsednik ljubljanske zbornice g. Ivan Jelačin. G. Klein je za svoja izvajanja žel živahno odobravanje številnih zborničnih članov iz province.

Predsednik g. Vrbanić je nato obvestil plenum zbornice, da je generalni tajnik dr. Adolf Cuvaj zaprosil za upokožitev. Generalni tajnik je v svoji prošnji moško priznal, da prosi za upokožitev, ker je uverjen, da ne more delati po smernicah, s katerimi se ne strinja. On se je vedno zavzemal za skupne zbornice in more svoje delo dati na razpolago samo zbornici, ki je zgrajena na podlagi skupnosti. Možnost, ki se kaže v tem koraku generalnega tajnika, je moral priznati tudi zbornični član g. Vladimir Arko, ki je predlagal, da se prošnji generalnega tajnika ugodí, ker mu je zbornica za njegovo delo dolžna zahvalo. Tudi predsednik Saveza industrijcev S. D. Aleksander je v imenu vsega plenuma izrazil dr. Cuvaju zahvalo in priznanje za njegovo uspešno, vestno in organizatorično de-

lo. Za izrečena priznanja se je generalni tajnik zahvalil v krajšem govoru, kjer je dejal, da je vse njegovo delo šlo za tem, da štiti interese vsega našega gospodarstva. Izjavil je tudi, da osebno nadalje ostane pobornik za sistem skupnih zbornic.

S soglasnim sklepom je bil sprejet predlog za upokožitev generalnega tajnika dr. Cuvaja, nato pa se je vršila še proračunska debata, na kateri je bil glede na zahtevo razdelitve zbornice podaljšan proračun za l. 1931. za nadaljnjih 6 mesecev l. 1932.

Že v 24 urah barva, plestra in kemično snai ob-

leke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

KOLINSKA TVORNICA (KORIJE LJUBLJANA).

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendence spremenljiva: promet Din 10,985 067.63.

V torek dne 8. t. m. radi praznika borza ni poslovala.

Nalik predzadnjemu tednu, ki je zaključil s skoro istotolikim prometom (10.760 milj. Din), je vladala tudi v minolem tednu na ljubljanski borzi očitna kupčijska rezerviranost ter je bil na poedinih borznih sestankih zaključen srednjeveliki dnevni promet. Kakor je razvidno iz naslednje tabele:

7. dec.	Din 3,177.046-65	Curih-Praha
9. dec.	Din 3,578.269-16	Curih-London
10. dec.	Din 2,656.865-18	Praha-London
11. dec.	Din 1,572.886-64	Praha-Curih

je bil dosežen na sredinem borznem sestanku največji, na petkovem pa najmanjši dnevni promet in so na posameznih sestankih prevladovali zaključki v Curihu, Pragi in v Londonu.

Pretežni del potrebe v devizah je pokrila Narodna banka, ker je bilo v minolem tednu samo z njenim posredovanjem perfektuirano za približno osem milijonov dinarjev deviznih zaključkov med drugim največ Curiha (2.733 milj. Din.), Prage (2.627 milj. Din.), Londona (1.230 milj. Din.), Newyorka (993 tisoč Din) in Pariza (366 tisoč Din), medtem ko je bilo v privatnem blagu zaključeno največ Italije (1.133 milj. Din) nekaj manje Londona (742 tisoč Din), Newyorka (565 tisoč Din), Pariza (250 tisoč Din), Berlina (171 tisoč Din) ter Curiha (105 tisoč Din) poleg tega pa še malenkost Prage, Varšave in Stockholma. V primeru s prometom predzadnjega tedna (številke v oklepajih) je bil v posameznih devizah tekem zadnjega tedna dosežen sledeči skupni promet (vse v milijonih dinarjev): Curih 2-838 (2-274), Praga 2-675 (1-879), London 1-792 (1-708), Newyork 1-558 (1-793), Trst 1-133 (1-470), Pariz 0-616 (0-269), Berlin 0-171 (0-471), Varšava 0-019 (0) in Stockholm 0.004 (0).

Devizna tečajnica pretečenega tedna beleži občuten tečajni padec Newyorka (za cca 16 točk) kot je razvidno iz te tabele:

	Dne 7. decembra 1931.	
	Denar	Blago
Amsterdam	2274-19	2281-03
Berlin	ni beležil	ni beležil
Bruselj	784-96	787-32
Budimpešta	ni beležila	ni beležila
Curih	1097-85	1101-15
Dunaj	ni beležil	ni beležil
London	182-06	189-56
Newyork ček	5627-80	5644-80
Newyork kabel	5649-80	5660-80
Pariz	221-27	221-93
Praga	167-20	167-70
Trst	283-96	289-96

	Dne 11. decembra 1931.	
	Denar	Blago
Amsterdam	2274-74	2281-58
Berlin	ni beležil	ni beležil
Bruselj	783-86	786-22
Budimpešta	ni beležila	ni beležila
Curih	1097-85	1101-15
Dunaj	ni beležil	ni beležil
London	182-06	189-56
Newyork ček	5611-30	5628-30
Newyork kabel	—	—
Pariz	221-54	222-20
Praga	166-87	167-37
Trst	287-26	293-26

dalje porast Italije, Amsterdama in Pariza, dočim je notiral London nalik Curihu ob nespremenjenem tečaju.

Notic ostalih deviz -i bilo

Efektno tržišče

Tendence nespremenjeno slaba: brez zaključkov.

Na tukajšnjem efektnem tržišču vlada popolno mrtvilo. Notice industrijskih papirjev so ostale brez sprememb, dočim je bil nuden 8% Blair po 65— dne 9. t. m., po 64— dne 11. t. m., na ostale borzne dneve po 66—, a 7% Blair v ponedeljek in sredo, retečenega tedna po 55—, v četrtek po 54— in v pteek 11. t. m. po 52—, torej po najnižjem tečaju, ki ga je ta papir sploh zabeležil od 5. oktobra t. l. pa do danes.

Lesno tržišče

Tendence še vedno slaba.

V zadnjem času se je pojavilo informativno povpraševanje po hrastovih in še bolj po bukovih pragovih. Hrastovi pragi se iščejo postavljeno v Antwerpen v dimenzijah 2-60 m, 15, 25, bukovih pragovi pa za Jugoslavijo in Italijo. Do sklepov ne pride prvič, ker se iščejo velike količine, ki se pa vsled pomanjkanja gotovine ne morejo dobiti. Drugi zadržek leži tudi v tem, da Italija išče kompenzacijo za uvoz lesa. Škoda pri vsem tem pa je, da čas beži nezadržljivo osobito, ker se pri tej produkciji zahteva predvsem blago zimske sečnje.

Nadalje je večje povpraševanje po jelovih hlodih (do 5000 m³) in sicer obe-

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1932 ki ima 366 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — pošne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke, za pobornice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejne na Kraljskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni J. Blasnik nasl. d. d. v Ljubljani.

Ijenih 8 m dolgih, v vrhu 18—20, dobava januar, februar 1932 preko Sušaka, oziroma Reke (Postojna). Pri tej dobavi je Via Sušak iz Slovenije otežkočena, ker je tarifa oz. vozarina za okrogel les za to daljavo visoka. Poleg tega pa je treba računati tudi s carino preko 100 Din na m³.

V drugem lesu se išče le najnujnejše. Drva suha, predvsem letošnja so že precej pošla.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 23. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 komadov žag za kovino, 600 kg žičnikov, 150 kg železne žice, 25 plošč pločevine, 500 kg vijakov z maticami, 100 kg zakovic, 300 komadov smirkovega platna, 150 kg papirja ter glede dobave azbestnega materiala. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 28. decembra t. l. ponudbe glede dobave 500 kg petroleja. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 31. decembra t. l. ponudbe glede dobave 2500 kg tračnikov. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 31. decembra t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg mila. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 31. decembra t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg portland-cementa, 30 plošč pločevine, 1100 komadov vijakov in matic ter glede dobave 30 komadov vodo-

kaznih stekel. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesen-om na vpogled.)

Prodaja. Dne 31. decembra t. l. se bo vršila pri I. oddelku Zavoda za izradu vojne odeče v Sarajevu licitacija glede prodaje raznih odpadkov od sukna, platna, odej, železa, pločevine itd. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Prodaja vreč. Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 31. decembra t. l. ponudbe glede prodaje 1600 komadov starih vreč od moke. — (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Irzna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. — Na svinjski sejem dne 4. decembra 1931 je bilo pripeljanih 94 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči od 5 do 6 tednov

stari komad Din 50 do 80, od 7 do 9 tednov stari Din 90 do 100, od 3 do 4 mesece stari Din 150 do 200, od 5 do 7 mesecev stari Din 300 do 400, od 8 do 10 mesecev stari Din 450 do 500, eno leto stari Din 560 do 850; 1 kg žive teže 5 do 6 Din, mrtve teže 7 do 9 Din. Prodanih je bilo 60 svinj.

Sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 10 konjev, 10 bikov, 114 volov, 204 krav in 9 telet; skupaj 347 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 7. decembra 1931. so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže Din 3—4,50, poldebili voli 2—do 2,75, plemenski voli 2—2,50, bikji za klanje 2,50—3, klavne krave debele 2,25 do 3,75, plemenske krave 2,50—3, krave za klobasarje 1—1,25, molzne krave 3—4, breje krave 3—4, mlada živina 2,25—3,50, teleta 1 kg žive teže Din 4—do 5.—. — Prodanih je bilo od teh za izvoz v Italijo 29 kom. — Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 1 kg Din 10 do 12, II. 6—8, meso od bikov, krav, telic 4—5, Telečje meso I. 12—16, II. 8—10, svinjsko meso sveže 8—18.

Tečaj 18. decembra 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2258'80	2265'64
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	782'76	785'12
Budimpešta 100 pen-đ	—	—
Cu: 100 fr.	1097'85	1101'15
Dunaj 100 šillingov	—	—
London 1 funt	189'76	197'26
Newyork 100 dolarjev	5607'18	5624'18
Pariz 100 fr.	221'10	221'76
Praga 100 kron	166'65	167'15
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trst 100 lir	283'41	289'41

„Slavija“ Jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani

Gospodska ulica 12, telefon šte. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

Spedijsko podjetje

R. Ranzinger

Telefon št. 20-60

Ljubljana

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glav. kolodvora. Carinsko skladišče. Mestne trošarine prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše klišarna ST-DEU LJUBLJANA DALMATINOVA 13

Halo! Halo! Vsa pleskarska, sobo- in črkoslikarska dela

prevzema in strokovno izvršuje

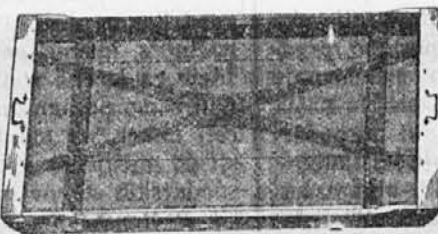
družba z o. z. Josip Marn, pleskar, ličar sobo- in črkoslikar

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9

Cene zmernel!

MLINSKO-TEHNIČNE POTREBŠČINE

MLINSKA SITA
GONILNA JERMENA
MLINSKI STROJI
MLINSKI KAMNI VSEH VRST
BRCAR & Co., Ljubljana, Kolodvorska ul. 35
Telefon št. 27-25 Ceniki brezplačno

Posteljne žične vloge Vam nudi najceneje Prva ljubljanska izdelovalnica žičnih vlog

Pavel Strgulec Ljubljana Gosposvetska cesta 13

Brzojav: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Valetrgovina kolonialne robe. Ljubljana Zaloga spirita, raznega iganja in konjaka. Veleprazarna kava. Dunajska cesta 33 Mineralne vode. Mlini za dišave. Točna postrežba Ustanovljeno leta 1840 Ceniki na raspolago

Iv. Brunčič

stavnji in pohištveni pleskar in ličar

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela ter se toplotno pripravlja cenjenim naročnikom.

Ljubljana, Kolodvorska 25

Cene zmerno, delo solidno, postrežba točna

Telefon 34-76

Kristalna soda

v vrečah po 50 in 100 kg.

Pralni lug znamke »Zora« z 5% mila.

Pakovan v zavrtkih po 1/4 kg. Zaboji po 25 kg.

Odprto blago v zabojih po 50 kg.

Pralni milni praški znamke »Zora«.

Kvalitete »Prima«, pakovan v zavrtkih po 1/4kg.

Zaboji po 25 kg.

Odprto blago v zabojih po 50 kg.

Kvalitete »Ekstra«, odprto blago v zabojih po 50 kg.

Zahtevajte ponudbe od tvrčke:

Dolničar & Richter, Ljubljana

Zvonarska ulica

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani

Ideal

Ustanovljeno leta 1906.

Najboljši stroji! Vsak kupec najboljša referenca Tudi na obroke dobavi tvrčka

The Rex Co.

Ljubljana

Gradišče 10

Telefon 2263

Zagreb

Sajmište 56

Erika

Ustanovljeno leta 1906.